el CAVAL DE TROIA

LLIBRET
del monument infantil

Falla Plaça Malva

Alzira
2020

el CAVALL DE TROIA

LLIBRET del monument infantil

de la Falla Placa Malva d'Alzira

2020

ARGUMENT DE LA FALLA

El cavall de Troia, llegenda o realitat

Xavier Cortés Ribera

El monument infantil d'aquest any va d'història o, qui sap si de llegenda, però que ja se sap que eixes coses que conten, que passaren fa tants anys, igual són veritat que una simple invenció, que, a força de repetir-la, al final sembla d'allò més certa... Imagineu si en fa d'anys... que l'imperi romà encara no havia arribat.

La falla tracta el tema de la Guerra de Troia, en l'antiga Grècia, que enfrontà els aqueus i els troians.

Resulta ser que estos dos pobles estaven en guerra, i els troians vivien molt còmodes i tranquils perquè la seua ciutat estava molt ben emmurallada i era molt difícil poder-la rendir per la força.

Però els aqueus pensaren que, si per la força no era possible prendre la ciutat, d'alguna manera havia de ser possible, i feren servir la intel·ligència: després d'una nit ben tranquil·la els troians veieren bocabadats que els seus enemics els havien deixat un regal a la porta de les muralles; mireu si n'era de gran que, conten i expliquen, que no hi cabia per les portes i li hagueren de fer lloc.

Els deixaren un gran i formós cavall de fusta. Vull dir, una escultura de grandària gegant, amb unes rodes per poder-la transportar.

I, pensat i fet, agafaren el cavall, l'entraren dins de la seua ciutat, i celebraren una gran festa de tan contents i acomboiats com estaven, perquè pensaven que ja havien guanyat la guerra i, el regal era el present que enviaven els enemics perquè s'havien rendit.

Però va ser una trampa, una gran trampa en la qual caigueren sense adonar-se'n i de la qual no pogueren eixir: dins del

índex

ARGUMENT DE LA FALLA 3

FALLA PLAÇA MALVA. MONUMENT INFANTIL 5

PROCÉS D'ELABORACIÓ DE LA FALLA 7

L'ARTISTA FALLER 11

VERSOS DE LA FALLA 12

CONTE. UN TROIÀ AL CAP 17

PROPOSTA DIDÀCTICA 33

CONCURSOS DE NARRATIVA I POESIA INFANTIL I JUVENIL 47

cavall hi havia soldats enemics amagats. Durant la nit eixiren de dins de la panxa del cavall, baixaren a terra amb les cordes que portaven, mataren els guardes i obriren les portes de Troia per tal que els aqueus entraren amb facilitat.

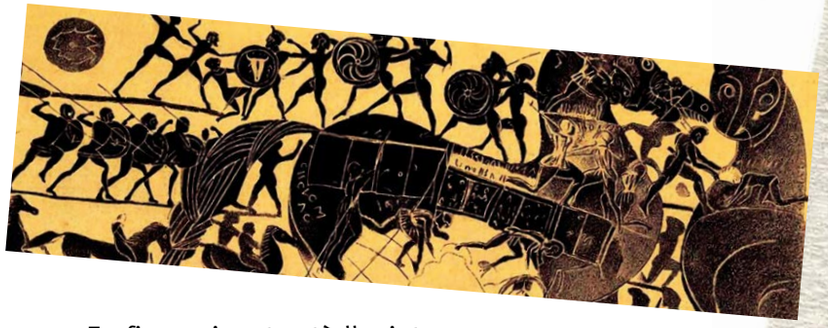

I això va ser la caiguda Troia, la ciutat inexpugnable. Sí que s'acabà la guerra, sí, però, evidentment, els troians la van perdre per confiar en els seus enemics.

Per això el ninot principal del monument és el cavall, molt ben abillat, muntat en un carretó i decorat per fingir el seu vertader objectiu.

Sobre el cavall poden veure la deessa de la guerra, Atenea, amb els seus atributs que són l'espasa i el gran barret.

Atenea mana amb ferma voluntat sobre els soldats i està tota empoderada. No li veieu la cara que té de poder i força?

Un soldat li fa d'escolta i una xiqueta li duu una corona de llorer com a signe de victòria.

Les dones també ostentaven el poder en els temps antics, però la perspectiva femenina de la història ha sigut sempre amagada i no s'hi ha destacat mai la seua contribució.

Darrere, en la nostra comitiva imaginària, va Zeus, que és el déu principal, tot assegut en un drac, i porta una fada que li fa companyia i l'ajuda en les tasques i els quefers que tenen els déus, que no n'eren pocs. A més, davant del deu més poderós podem veure els ciris, que representen les ofrenes als déus.

En fi, un xiquet està llegint la història del cavall de Troia i l'explica als altres, sota l'atenta mirada de la moixeta, au nocturna que tot ho mira i que representa la saviesa, ocell que podem trobar assegut a la cua del cavall.

Finalment, trobem dos ocells més, un de llest i un altre de babau. Tots no són iguals.

Ensenyança de la falla: hem d'anar amb molta cura amb els regals que ens facen els nostres enemics, perquè poden estar enverinats.

NOTA

En el nostre univers faller, imaginari col·lectiu i festiu quasi tot val i qualsevol cosa és possible. O és que encara creieu que va ser Walt Disney qui inventà la fantasia i és l'únic que pot fer realitat els somnis de mig món? Ací som capaços d'això i de molt més.

Per, exemple, us heu parat a pensar que no disposem d'una paraula que designe la femella del drac, que curiós. Evidentment, sembla que en el món dels contes i de la fantasia només hi tenen cabuda els dracs mascles. A més a més, els contes tenen tants anys... i mai no els hem actualitzat perquè s'adapten als temps moderns i puguen ser "políticament correctes". Però, com que ens trobem en l'univers faller, ací podem trobar tot allò que un artista puga imaginar.

fAl·la Plaça Malva

monument infantil

PROCÉS d'elaboració de la falla

Modelat

1

2

Esbós

(disseny del projecte)

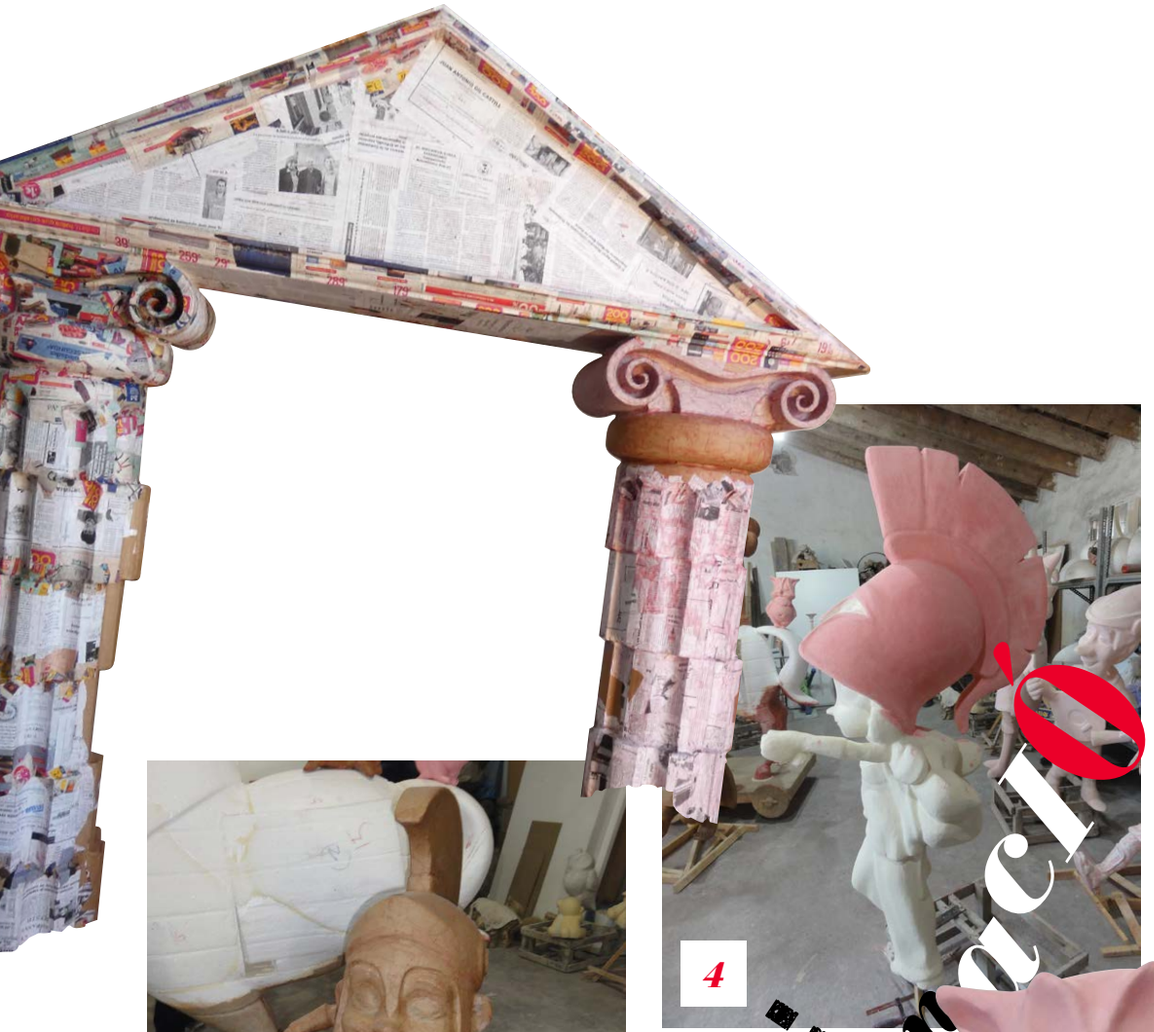

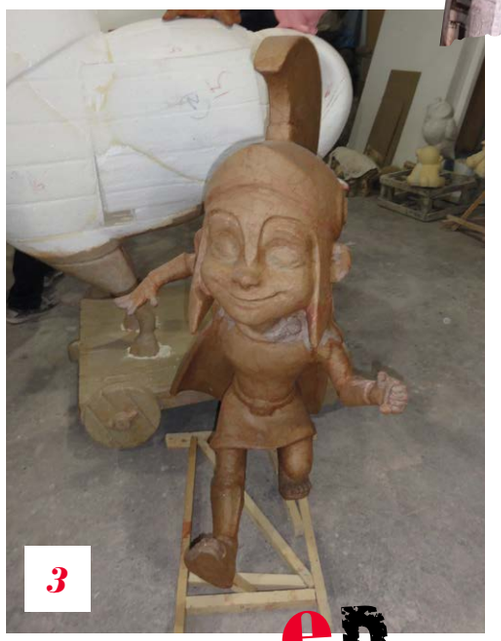

3

Empaperat

4

Impremtat

o pintat
en gotelé

5

Escatat

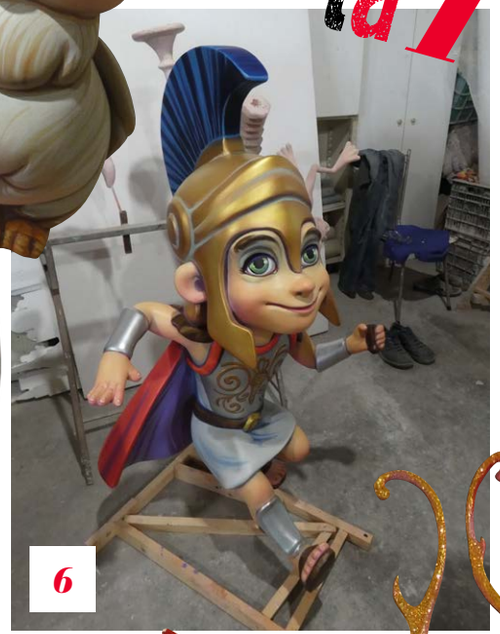

6

pintat

L'artista faller

Joan Martí i Martínez, l'artista del monument de la falla infantil de la plaça Malva d'Alzira, va nàixer a Sueca l'any 1959. Realitzà estudis en l'Escola d'Arts i Oficis, però, en realitat, podem dir que té una formació autodidacta com a artista faller.

De fet, treballà durant uns anys al taller d'Andrés Martorell i, en 1980, aprofitant la seua tornada del servei militar, va realitzar la seua primera falla per a la comissió del Mercat de Sueca. No obstant això, en 1985 va superar els exàmens d'ingrés de dret en el Gremi d'Artistes Fallers de València.

En 1987 aconsegueix el primer premi de la secció tercera de València, amb la comissió de Pintor Domingo i Guillem de Castro.

L'exercici 1985-1986 el va dedicar íntegrament a fer falles infantils i va obtenir el segon premi de la secció especial d'Alzira. No obstant això, la seua consagració es va produir en 1988 en adjudicar-se el primer premi en falla gran i infantil de Gandia amb la comissió Sant Nicolau.

A partir de 1989 es dedica només a la construcció de falles infantils, amb èxits a Gandia el 1992 (falla Sant Josep-Raval), a Tavernes de la Valldigna el 1993 i el 1995 (falla Portal) i Alzira el 1995 (falla Tulell).

En 1992, i amb la falla el Raval, inicia una etapa de grans èxits a Cullera. No debades és l'artista faller que més primers premis té en la història de les falles de Cullera: dèsset en total. A més, del seu palmarès a Cullera, cal destacar la consecució de sis ninots indultats, d'onze premis d'Enginy i Gràcia i de dos premis de Turisme.

A tots aquests premis aconseguits a Cullera, s'han d'afegir els diferents guardons rebuts en altres poblacions d'arreu del País Valencià, com ara a Tavernes de la Valldigna, Gandia, Alaquàs i Torrent, entre altres.

Versos de la falla

Quan el mal ve de Grècia...

poeta
Miguel Àngel Martínez Tortosa

El nostre monument infantil,
enguany farà història,
perquè cal tindre memòria
i així no perdre el fil.

Les llegendes són un recull
de mites i faules tradicionals,
i s'han d'obrir molt bé els ulls,
per saber si el relat pot ser fals.

El mite o llegenda de Troia
enguany contarem en la falla,
per saber la gran tramoia,
dels grecs i la seua gran batalla.

La falla tracta el tema,
d'esta batalla suprema,
on els aqueus i el troians,
arribaren a les mans.

Els troians vivien confiats,
amb la ciutat emmurallada,
era difícil fer-los una emboscada,
perquè estaven ben aixoplugats.

Però aqueus i troians,
que estaven a sarpa a la grenya,
convocaren pobles i clans,
per a repartir-se molta llenya.

Els aqueus oferiren al rival,
utilitzant la intel·ligència,
un regal molt original
i de magnífica presència.

Els troians amb expectació,
van observar meravellats,
com els seus contrincants
havien fet aquella acció.

La gent quedà absorta,
ja que conten i no acaben
que no cabia per la porta,
per molt que l'espentaven.

El cavall era de fusta,
de mida gegant i robusta,
amb unes rodes per a girar,
i així el podien transportar.

Pensat i fet, agafaren el cavall,
i l'entraren en la seua ciutat,
feren festa i no perderen detall,
convençuts que ja havien guanyat.

Mentre tot el poble celebra
tan singular ofrena,
el soldats que van fer la faena
van suar la gota negra.

Però va ser una estratagema,
que mai podien esperar,
i quan descobriren el sistema
molts es van desconcertar.

Dins hi havia persones valentes,
guerrers armats fins a les dents,
que baixaren d'esquitllentes,
doncs eren soldats molt prudents.

Obriren les portes de Troia
i els aqueus entraren fàcilment,
als troians els entrà la paranoia,
i així començà el desafiament.

Amb la caiguda de Troia,
bella ciutat inexpugnable,
Grècia va perdre la joia,
d'un imperi inigualable.

El ninot principal de la falla,
és el famós cavall de Troia,
una cridanera i autèntica joia
que permeté guanyar la batalla.

És un carretó arrossegat,
amb molt bons acabats,
i una panxa plena de soldats
i de lluitadors de molt de trellat.

Atenea amb barret i espasa
muntada dalt del cavall,
els va tirant a tots el rall,
perquè és guerrera de raça.

Atenea mana de les voluntats,
del seu exèrcit de soldats,
té tota la glòria i el poder,
i és temuda el món sencer.

Un soldat li fa d'escolta,
i una xiqueta l'envolta,
també hi ha la corona de llorer,
signe de victòria guerrer.

Les dones ja ostentaven,
el poder en temps antics,
feien, desfeien i manaven,
en pobles pobres i en rics.

Darrere, en la comitiva,
va Zeus, Déu principal,
en un gran drac colossal,
i una fada elegant i altiva.

Davant, fent una ofrena,
llueixen els ciris dels déus,
llum clara que enllumena
els troians i els aqueus.

Un xiquet llig la història,
sense perdre la memòria,
d'un cavall espectacular,
que a tots va fer somniar.

Una moixeta mira atenta,
au nocturna amb destresa,
ella està feliç i contenta
perquè representa la saviesa.

En la cua del cavall,
asseguda expectant,
ella fa bé el treball,
d'estar sempre aguaitant.

Al capdamunt de la falla,
hi ha dos aus ben peculiars,
que rebutgen qualsevol baralla
fins i tot les familiars.

Són dos bons pardals,
que des de dalt de la cornisa,
esperen que s'aixeque la brisa,
per poder volar ben alts.

Per tant, us ho dic de veritat,
hem d'estar espavilats
amb els regals de trellat
per si estan enverinats.

En el nostre univers faller,
vertader col·lectiu festiu,
la flama ens dona caliu,
i il·lumina el món sencer.

És un món de fantasia,
on domina la il·lusió,
amb històries de cartó,
contades en poesia.

Hem fet d'una falla,
una història animada,
i d'una gran batalla,
una lliçó contada.

Si vols saber-ne més, has de llegir,
perquè de la cultura no has de fugir,
aprendràs a ser culte i molt educat,
recordant tot allò que hem contat.

Cal llegir molt per a saber,
s'ha de ser persona de profit,
sempre amb un bon quefer,
i un gust pels llibres exquisit.

Hem arribat al final amb goig i plaer,
ara volem que visites la nostra falla,
que si la memòria no em falla,
lluirà el 17 de març al carrer.

Fi

Un troià al cap

Josep Antoni Fluixà

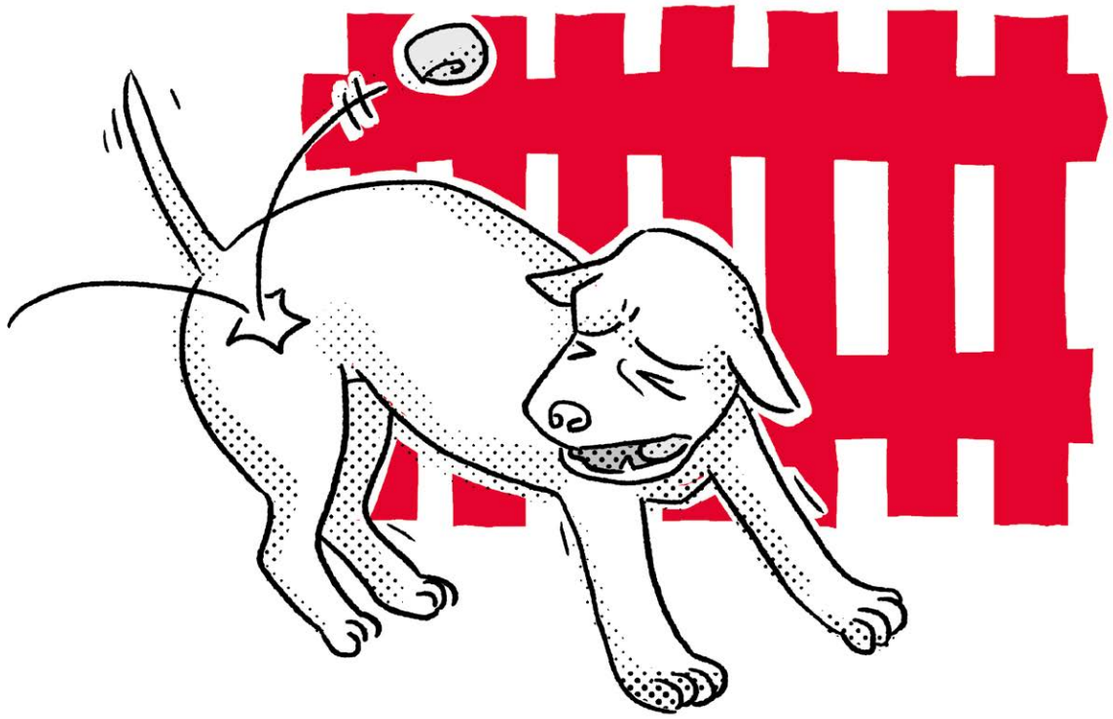

Ulisses caminava capbaix pel carrer bambant d'ací cap allà sense saber què fer. Les vacances l'avorrien molt. Es quedava sense amics i no podia jugar. Potser, per això, li pegà un puntelló a una pedra, amb tanta força que eixí disparada a gran velocitat i li pegà, en tota la cuixa, a un gos. El pobre animal llançà un lladruc de queixa i, de seguida, mostrà amenaçadorament les dents. Ulisses, aleshores, sentí un calfred que li recorregué tota la pell i, sense pensar-s'ho, començà a córrer.

El gos tampoc no s'ho pensà i, amb cara de pocs amics, el va perseguir uns quants metres fins que Ulisses se'n pujà dalt d'una reixa, fora de perill de qualsevol mossegada. El gos estigué encara una estona ensumant per terra i mirant de reüll aquell xiquet tan imprudent que li havia causat un dolor inesperat.

Per sort, l'animalet es cansà i, coixejant un poc, desaparegué per la primera cantonada a la dreta. No obstant això, Ulisses es mantingué agafat ben fort a la reixa uns quants minuts més i només s'atreví a baixar quan veié la seua cosina Aitana que, just en aquell moment, eixia del portal de sa casa.

—Què feies pujat a la reixa?—li pregunta amb un somriure burlesc, encara que res del que poguera fer el cosí li resultava estrany.

—Res! —contestà alçant els muscles i amb cara de malhumorat.

Aitana coneixia Ulisses millor que ningú. S'havien criat des de menuts, pràcticament, junts. Vivien al mateix carrer i les seues mares eren germanes. Per això, Aitana sabia que Ulisses era un xiquet molt inquiet i també entremaliat que es divertia només quan corria com un cavall pel bosc o quan feia malifetes amb els amics. També li agradava jugar a futbol i capbussar-se en l'aigua verda del safareig de l'hort dels iaios.

Però Ulisses no sabia què fer quan estava sol. No li agradava gens dibuixar o entretenir-se amb jocs de taula com feia Aitana, sobretot els dies de pluja o les vesprades caloroses de ple estiu. I tampoc no li agradava gens llegir.

No obstant això, potser per primera vegada, sorprengué la cosina quan li acceptà la proposta d'anar a la biblioteca. Sens dubte, pensà Aitana, el seu cosí tenia un avorriment capaç de fer badallar les pedres.

Ja a la biblioteca, Aitana li ensenyà el camí cap a la sala de les lectures infantils i juvenils i li mostrà diverses propostes de lectura. Però no en trobava cap que li resultara interessant. Aitana començava ja a desesperar-se amb les negatives reiterades d'Ulisses, i estava decidida a triar-se el seu llibre i oblidar-se del seu cosí, quan rebé l'ajuda de la bibliotecària.

—Potser, el teu cosí està buscant aquest llibre: *El laberint del Minotaure*.

Aitana, alleugerida per la intervenció de la bibliotecària, rebé amb un somriure la recomanació que acabava de fer, però Ulisses llançà una mirada despectiva.

La bibliotecària no es donà per vençuda, acostumada com estava a patir reaccions de rebuig i insistí mirant fixament Ulisses als ulls. Li mostrava un somriure dolç, encara que les dents de la bibliotecària tenien un reflex estrany que, per un instant, Ulisses confongué amb els ullals del gos que no feia molt se li havia encarat.

L'ànim negatiu d'Ulisses es va sentir trasbalsat i, potser per això, es refregà els ulls amb els punys. Però, quan els tornà a obrir, la bibliotecària encara persistia

en el mateix gest. Li oferia el llibre, mentre la mirada que li llançava esdevenia cada vegada més inquietant i autoritària.

Ulisses no tingué més remei que acceptar i agafar el llibre. Aleshores, la bibliotecària tornà al seu lloc i Aitana aprofità per a seure en un dels racons de lectura i començar l'aventura del llibre que havia triat: la tercera part d'una saga que la tenia fascinada. Ulisses, mentrestant, buscà un lloc on seure i, finalment, trià una butaca ben a prop de la cosina. La veritat és que en aquell racó s'estava bé i Ulisses s'acomodà amb l'ajuda d'uns coixins.

Tardà encara uns quants minuts a obrir el llibre, però, finalment, ho va fer. No podia fer cap altra cosa! Estava a la biblioteca i hi havia un silenci que regnava per tot arreu. A més, la temperatura era ideal i, probablement, Ulisses pensà que no era tan mala idea passar les primeres hores de la vesprada resguardat de la calor.

Per altra banda, el llibre tenia unes il·lustracions molt atractives que Ulisses observava cada vegada més interessat i, al cap d'un temps, motivat, potser, pel desfici, començà a llegir.

El llibre que li havia aconsellat la bibliotecària narrava una història grega molt antiga. Minos, un rei de l'illa de Creta, manà a Dèdal, un inventor de l'època, construir un laberint on amagar i tindre empresonat un minotaure, una criatura meitat home i meitat bou. En aquell temps, a més, Creta havia acabat de guanyar-li la guerra a la ciutat d'Atenes i Minos, en venjança per la mort del seu fill, havia obligat Atenes a oferir-li catorze joves, set homes i set dones, per a abandonar-los en el laberint i ser devorats pel minotaure.

Però Teseu, que és fill del rei d'Atenes, no vol sacrificar els seus compatriotes i es presta voluntari per a viatjar a l'illa. Una vegada a Creta, abans de ser tancat al laberint, Teseu coneix Ariadna, filla de Minos i s'enamoren. Ariadna li dona a Teseu un cabdell de llana perquè, quan entre al laberint el desenrotlle i puga tornar a eixir. Teseu, condemnat per Minos, entra al laberint, mata el minotaure i n'ix victoriós.

Minos, el rei de Creta, s'enfada i castiga Dèdal i el seu fill, Ícar, a viure empresonats en el laberint que ell mateix havia construït.

—Buf! Quina història més embolicada! —exclamà Ulisses i callà de seguida perquè sentí la mirada severa de la bibliotecària que li reclamava silenci.

Ulisses abaixà els ulls i continuà amb la lectura. Per primera vegada en la seua vida se sentia atret per un llibre i, quan més llegia, més s'allunyava de tot el que l'envoltava. De fet, quasi podia

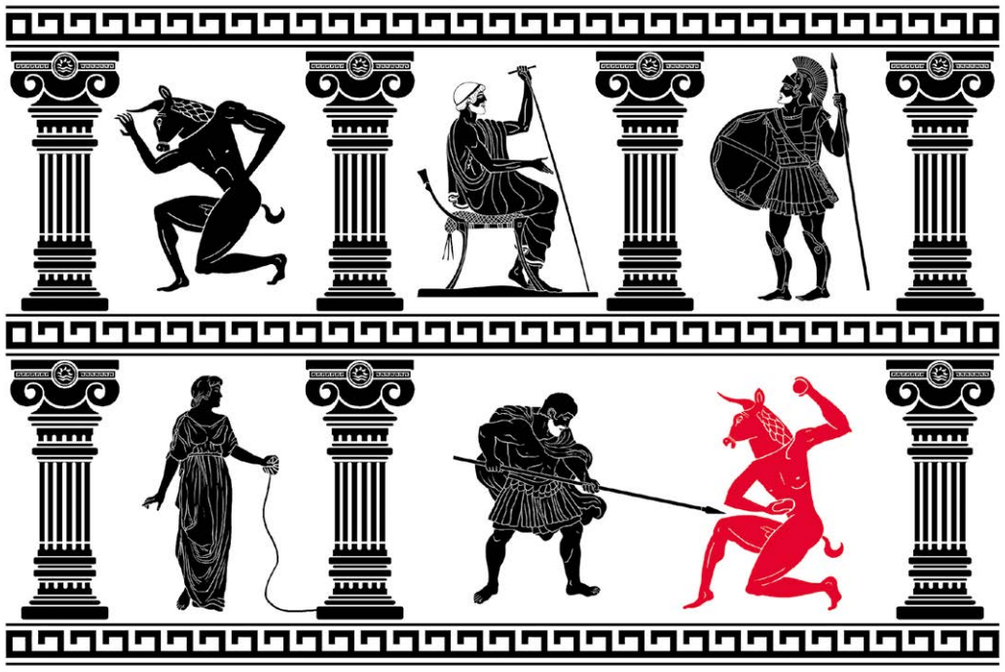

afirmar que ell mateix se sentia perdut en un espai laberíntic del qual no era capaç d'eixir-se'n. El cor li començà a bategar cada vegada més ràpid i unes gotes de suor li baixaven pel front i les galtes. Sentia fred i el cap li pegava voltes, mentre tot al seu voltant desapareixia i, sense saber com, es traslladava a un espai més adequat a la història que llegia que no al de la biblioteca on havia entrat a penes feia una estona.

L'angoixa que patia de veure's tancat es feia cada vegada més insuportable i inicià una cursa sense sentit dins del laberint amb la intenció de alliberar-se'n. Però es cansà encara més i se li feia difícil respirar. Sort que, quan se sentia ja defallir, arribà a un espai més ample. Era com una plaça central i, just en el moment en què entrava veié com dues figures, amb unes ales enormes, iniciaven un vol.

—Ei! Espereu-me! —cridà amb totes les seues forces.

—No podem esperar-nos! —li contestà l'home més vell—. Portem molts anys tancats i hem d'aprofitar el bon vent que bufa hui. Si vols, amb les plomes que ens han sobrat, feste tu també unes ales.

Ulisses reconegué immediatament els fugitius. Eren Dèdal i Ícar que intentaven alliberar-se de la condemna de Minos. No sabia com, però ara se li acudien un munt d'històries mitològiques de l'antiguitat, com si les haguera escoltat abans o, fins i tot —encara més increïble—, com si les haguera llegides.

Per això, sense perdre més temps, arreplegà totes les plomes que hi havia en terra i amb corda i cera les subjectà formant dues ales més. Eren més menudes que les de Dèdal i Ícar, però també Ulisses era més menut i estava convençut que funcionarien.

I així va ser! Ulisses alçà els braços i agità les ales, mentre un bufit de vent l'enlairà suaument. Per fi pogué alenar amb força i se sentí molt millor. El laberint, a poc a poc, es feia xicotet als seus peus

i Ulisses aconseguia allunyar-se i deixar enrere aquella illa maleïda en la qual no sabia com havia caigut.

De lluny, fins i tot, distingí Dèdal i Ícar que encara volaven pel damunt del mar, però, pel que sembla, Ícar era molt atrevit i no parava d'ascendir.

«Si puja molt alt, el Sol calfarà les plomes de les seues ales i la cera es fondrà», pensà Ulisses. «Crec que no els hauria de seguir!», va concloure i tombà cap a la dreta aprofitant-se d'una brisa fresca que bufava en aquella direcció. De reüll, encara tingué temps d'observar com Ícar queia en picat amb les ales desfetes i com son pare, Dèdal, acudia al seu rescat. Ulisses, impotent, va ser testimoni de l'enfonsament en el mar del pare i del fill.

De nou, sentí un pesar profund al cor. La pèrdua d'aquells dos personatges li afectà més del que mai s'haguera imaginat i, per primera vegada també, sentí por. Por d'acabar ofegat també a la mar i va cridar per demanar ajuda.

Evidentment, ningú no li contestà. No obstant això, la fortuna és sempre capritxosa i, almenys de moment, estava de part d'Ulisses que prompte aguaità, al fons de l'horitzó, la línia trencada d'unes muntanyes.

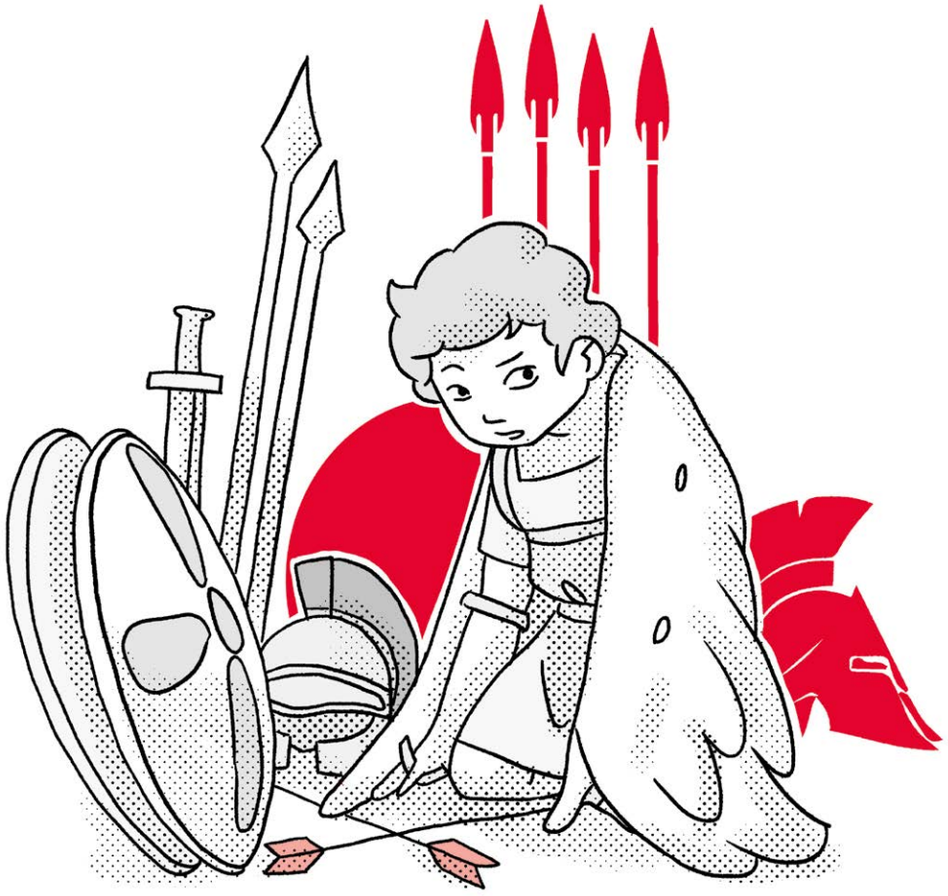

El vent, que ara es movia a ràfegues més fortes, li facilità l'arribada i, en un tres i no res, aterrà enmig d'una platja plena de gent. Ulisses comprengué a l'instant que eren soldats que es preparaven per a una batalla. Allò no el va sorprendre perquè immediatament endevinà on es trobava. Era a les costes de l'antiga ciutat de Troia i els grecs l'estaven assetjant.

Sí que es va sorprendre en comprovar que tots els soldats eren xiquets com ell. Més o menys de la mateixa edat i alçada, encara que vestits amb la roba i les armes dels grecs antics.

—Vine, t'estàvem esperant! —li digué una veu dolça i alhora convincent—. Has arribat a temps, la batalla decisiva està a punt de començar.

Ulisses es girà per veure qui li parlava i rebé una nova sorpresa. Era la seua cosina Aitana que li oferia ara una rama d'olivera.

—Què fas ací, Aitana? —preguntà Ulisses.

—Jo no soc Aitana —li contestà—. Soc la deessa Atenea, protectora d'Atenes i també de la ciutat de Troia mentre els seus habitants tinguen segrestat el Palladi, l'estàtua vella i arcaica de fusta que em representa com a filla de Zeus, el deu més poderós de l'univers.

A continuació, Atenea callà i, carregada amb l'espasa i l'escut, li indicà a Ulisses que la seguira. Prompte es van trobar davant d'un rotgle de soldats que semblaven capitanejar aquell exercit de xiquets.

—Ací vos porte Ulisses! Ell ens guiarà cap a la victòria!

Tot el món llançà crits d'alegria i consignes de lluita i de victòria.

—Ara, només ens falta dissenyar una estratègia intel·ligent capaç de véncer els troians sense massa sang. Hem de fer funcionar l'astúcia i, potser, l'engany.

Atenea no perdia temps i tot el món l'escoltava amb respecte i assentiment. A més, de reüll els soldats i els caps de l'exercit no deixaven mai de mirar el mussol que sempre acompanyava la deessa i que els observava amb els seus ulls tan grans i redons. Li tenien por, perquè aquella au de rapinya era capaç de descobrir, abans que es produïra, qualsevol traïció per molt xicoteta que fora.

Ulisses, que —com ja s'ha dit— disposava ara d'un coneixement molt detallat de les històries llegendàries dels temps antics, no dubtà a proposar, en primer lloc, la necessitat de robar el Pal·ladi que retenia la ciutat de Troia. Tots els guerrers que dirigien l'exèrcit grec estigueren d'acord i, aleshores, Ulisses demanà que el vestiren de pastor.

Al cap d'unes hores, acompanyat d'un gos i d'un ramat d'ovelles, tocà a la porta de la ciutat de Troia i va convéncer els guardians que era un pastor que venia a vendre les ovelles i que havia aconseguit burlar el setge dels grecs.

Naturalment, el van deixar passar de seguida, perquè ja començaven a passar fam després de vora deu anys d'assetjament i de guerra. De fet, la seua entrada va ser una festa i va ser rebut pels consellers de la ciutat i pels guerrers que dirigien l'exercit troià. Ulisses, en aquesta ocasió, no se sorprengué en comprovar que tots els habitants d'aquella ciutat tenien també la mateixa edat, més o

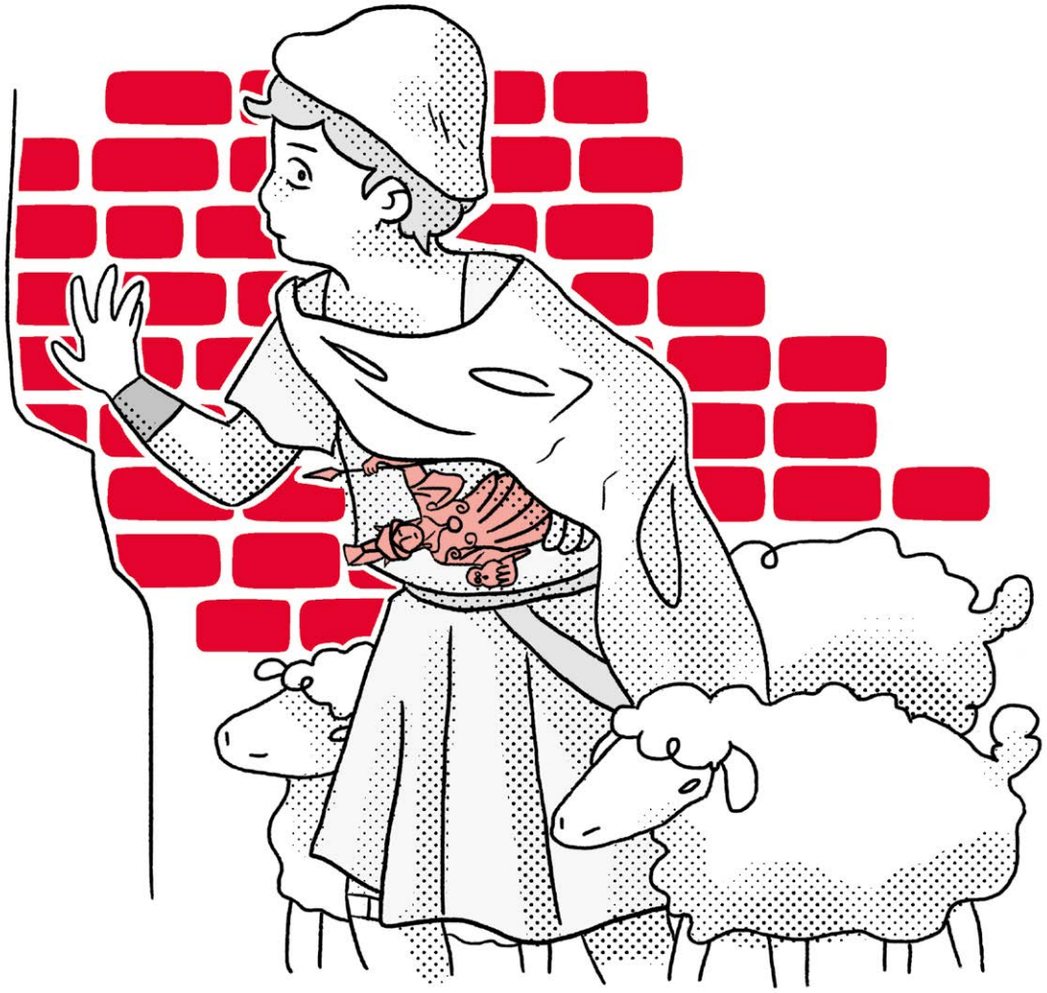

menys, que ell. És a dir, tota la població de Troia la formaven també xiquets i xiquetes.

A la nit, quan tot el món dormia amb un son profund provocat pel cansament causat per la gran festa que havien fet en honor del pastor, Ulisses aprofità el moment per a entrar en el temple sense ser vist per la guàrdia i furtar la imatge de fusta d'Atenea. Amb l'estàtua amagada davall la manta de pastor, Ulisses creuà els carrers i, aprofitant l'ombra fosca d'una nit sense lluna, s'esmunyí per un forat menut de la muralla i buscà, corrent pels camps, el refugi dels grecs.

No cal dir que, a l'endemà de bon matí, tot l'exèrcit grec va celebrar la gesta d'Ulisses.

—Sense la protecció del Pal·ladi —sentencià Atenea—, els troians ja no són invencibles! La victòria és nostra i ni Zeus, ni el gran drac podran fer res per a evitar-ho. Ens cal només preparar un bon pla, un estratagema per a aconseguir penetrar en les portentoses muralles de Troia.

Ulisses, com si fora un alumne destacat i disposat sempre a fer gala de la seua saviesa, alçà el braç:

—Jo conec un pla magnífic i infal·lible que enganyarà tots els habitants de Troia. Però abans de posar-lo en marxa vull que m'ajudeu a construir un cavall de fusta molt gran i tan alt que els seus ulls siguen capaços de veure per damunt de la muralla.

Naturalment, després de l'èxit de la primera acció d'Ulisses, ningú no va posar en dubte la proposició i, durant unes setmanes, tots els soldats de l'exèrcit grec es van posar a tallar arbres, netejar troncs i serrar peces de fusta amb la mida i la forma adequada per a construir un gran cavall.

Els millors artistes i enginyers es posaren a dissenyar una figura equina elegant i robusta que alhora tinguera l'aparença d'un cavall digne d'un déu i també l'atractiu d'un joguet capaç de meravellar el més innocent dels infants.

Quan el corser estigué acabat, es collocà damunt d'un suport rectangular de fusta amb rodes, de manera que es podia traslladar d'un lloc a un altre estirant-lo amb força d'una corda gruixuda.

Va ser aleshores quan Ulisses revelà tota la resta del seu pla. Començarien a desmuntar el campament de l'exèrcit grec per fer creure que es donaven per vençuts i que es retiraven. Al mateix temps, un grup de soldats traslladaria el cavall de fusta gegant a les portes de la ciutat de Troia per fer creure als troians que era un obsequi de part dels qui havien perdut la guerra.

I quan els troians, contents per l'alegria de la victòria, entraren el cavallot dins la ciutat i acabaren de celebrar el seu èxit, els soldats grecs, que s'haurien ocultat prèviament en l'interior de la panxa del cavall, eixirien de l'amagatall i obririen les portes de la ciutat a tot l'exèrcit grec. La victòria, amb aquell estratagema, estava assegurada.

Ulisses es convertí en l'heroi més gran i popular dels grecs. Tot el món l'abraçava i l'alçava enlaire com si fora la copa d'un guardó esportiu, amb tanta intensitat que sentia com li sacsejaven tot el cos.

—Desperta! Desperta! —l'escridassava algú des de molt lluny—. T'has adormit i el llibre t'ha caigut al damunt, tapant-te la cara.

Ulisses reconegué, finalment, la cosina Aitana que li parlava mentre es reia sense saber exactament per què.

La bibliotecària també l'observava amb atenció i Ulisses pegà un bot i es posà en peu.

—Molt interessant el llibre! Sí, senyora! —encertà a dir desconcertat encara per tot el que havia viscut i experimentat—. Vull que em done tots els llibres que tinga com aquest!

Aitana obrí els ulls com a plats.

—Què et passa, cosí? Et trobes bé? —li preguntà per trobar una explicació raonable a la reacció d'Ulisses—. Però si tu no has llegit un llibre mai en la vida!

—Ah, no? —contestà embadalit encara—. Aleshores, va sent hora que comence a llegir. Em pense que he perdut ja massa temps!

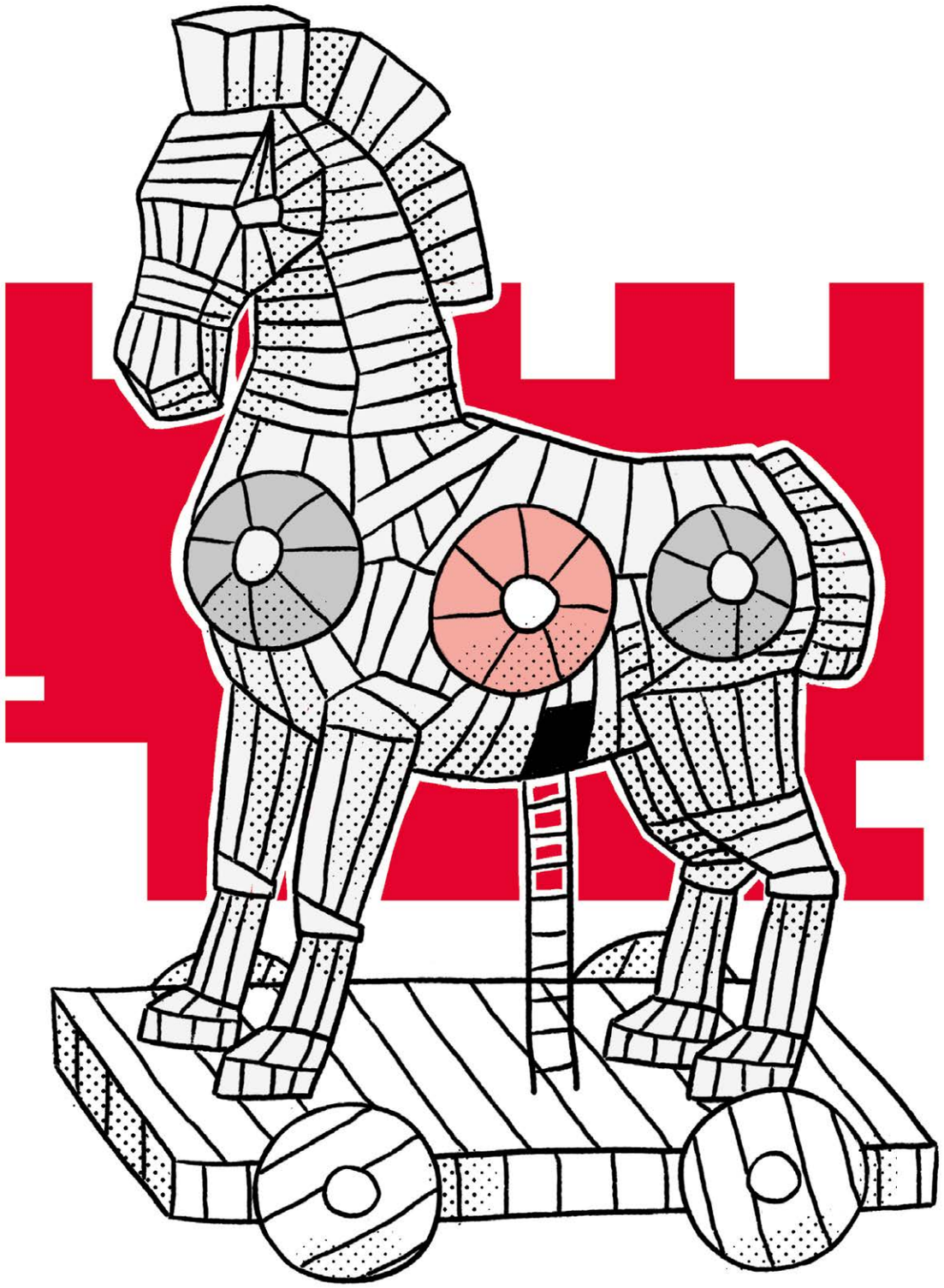

La bibliotecària li seleccionà uns quants llibres que Ulisses se'n portà a casa en servei de préstec.

—Algú et deu haver ficat un troià al cap —exclamava Aitana al·lucinada davant el canvi tan radical del seu cosí—. T'ha canviat tota la configuració del teu cervell. No m'ho puc creure, Ulisses s'ha fet lector!

La bibliotecària esclatà a riure sorollosament. Les paraules d'Aitana tenien molta gràcia. Quina sort si poguérem utilitzar un dispositiu electrònic que convertira immediatament les persones en lectores!

Ulisses, almenys, semblava haver-ho aconseguit i se n'anava de la biblioteca carregat de llibres quan Aitana li va fer que girara el cap.

—Tin! Al racó de lectura on estaves, et deixaves aquesta rama d'olivera.

Proposta didàctica

Alba Fluixà Pelufo i Josep Antoni Fluixà

Activitats de comprensió i de reflexió sobre el conte

1. **Llig atentament el conte «Un troià al cap» de Josep Antoni Fluixà.**

2. **Contesta a les preguntes següents:**

- Per què a Ulisses no li agraden les vacances?

- Com es divertia Ulisses?

- Quines coses li agradava fer?

- Quina proposta li fa la seua cosina Aitana?

- Què fa la bibliotecària i què li proposa a Ulisses quan veu que no li agrada cap llibre que li ofereix la cosina?

- Per què accepta Ulisses el llibre que li dona la bibliotecària?

- Quina història narrava el llibre que li havia proposat la bibliotecària?

- Què li passa a Ulisses quan porta ja una estona llegint el llibre? És a dir, quines sensacions hi experimenta?

- Amb quins personatges es troba en un principi i què fa per a seguir-los i escapar-se del laberint?

- Què li passa a Ícar?

- On arriba Ulisses finalment, després de volar una bona estona per damunt del mar?

- Amb qui es troba Ulisses quan aterra en la costa i què és el que vol que Ulisses faça?

- Per què roba Ulisses el Pal·ladi dels troians?

- Quin pla magnífic i infal·lible proposa Ulisses per a véncer la ciutat de Troia?

3. **Llig la descripció dels personatges i escriu al costat de cadascuna el nom que correspongа amb la seua descripció.**

_____ És un inventor de l'època de l'antiga Grècia que construeix un laberint per a amagar un minotaure.

_____ És una xiqueta a qui li agrada molt llegir i que coneix millor que ningú el seu cosí.

_____ Fuig del laberint volant amb unes ales, però no li fa cas a son pare i, com que és molt atrevit, s'acosta al Sol i la calor desfà les ales i cau al mar.

_____ És un xiquet molt inquiet i entremaliat que es diverteix fent malifetes amb els seus amics.

_____ És la deessa protectora de la ciutat d'Atenes.

4, **Busca en aquesta sopa de lletres el nom de huit personatges que apareixen o que són esmentats en el conte «Un troià al cap».**

B	A	X	C	I	A	T	E	N	E	A
V	U	L	I	S	S	E	S	U	M	I
E	Z	O	C	L	H	S	J	O	L	T
D	E	D	A	L	R	E	W	F	O	A
M	N	E	R	A	Y	U	N	O	P	N
I	S	T	E	A	R	I	A	D	N	A
N	C	U	N	O	P	V	E	L	Z	O
O	E	S	D	G	H	I	L	R	E	C
S	T	U	L	M	U	R	E	L	O	S

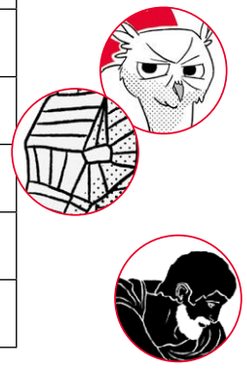

5. **Digues si són vertaderes (V) o falses (F) les frases següents segons la història del conte que has llegit.**

- ☐ Ulisses li pegà un puntelló a una pedra amb la intenció de pegar-li a un gos.
- ☐ Ulisses i la cosina s'havien criat des de menuts junts i ella el coneixia molt bé.
- ☐ Ulisses s'avorreix molt amb el llibre que li ofereix la bibliotecària perquè el llegira.
- ☐ Ulisses no s'estranya quan veu que tots els soldats grecs són xiquets.
- ☐ Ulisses va emprendre la seua primera aventura vestit de pastor.
- ☐ Ulisses furta als troians una estàtua vella de fusta que representa la deessa Atenea.
- ☐ Ulisses proposa construir un unicorn màgic per penetrar en la ciutat de Troia.

6. **Si el conte que has llegit es transformara en obra de teatre, digues quin personatge t'agradaria representar i explica per què?**

_____

7. **Valora el conte que has llegit.**

T'ha agradat el conte? Molt, prou, regular, no, etc. _____

Per què?

_____

8. **Busca informació a internet sobre l'autor del conte, Josep Antoni Fluixà, i emplena la fitxa següent.**

9. **Tant important com l'autor del conte és també la persona que il·lustra la història. Sense dibuixos, els llibres infantils no són tant atractius. De fet, moltes vegades funcionen com a reclam per atraure a la lectura. Per això, és just també conéixer un poc qui ha fet les il·lustració del conte «Un troià al cap».**

Llig a continuació un breu currículum de la il·lustradora.

Teresa Giner (Alzira, 1985) coneguda amb el nom artístic d'Artepipa, té la sort de nàixer en una casa on l'art es troba present des de ben menuda. Filla de mare artista i de pare escriptor, no té cap record de la seua infantesa en què no estiga dibuixant o pintant. Llicenciada en Belles Arts, descobreix el potencial de la il·lustració per a transmetre idees, històries i emocions. Inquieta i multidisciplinar, es dedica a l'ensenyament i al disseny gràfic, tasques que combina amb el seu treball a un Organisme Internacional, pel qual s'especialitza en comunicació i adquireix noves ferramentes per a comunicar-se a través de la seua obra. Activa en xarxes socials, col·labora amb les seues il·lustracions en institucions culturals punteres com la falla Plaça Malva, dissenya i il·lustra les portades de les novel·les de Juan Pablo Giner i, finalment, debuta com a il·lustradora en el món editorial amb dos contes, D'Alzira la Reganyà amb text de Vicent Garés i El dolç del Marquesat...el Mostatxó! de Vicent Sanz, publicats per Reclam Editorial. Compromesa amb la millora continua del seu propi llenguatge, explora noves tècniques per a potenciar el seu interés en la il·lustració digital.

10. **Ompli la fitxa següent sobre la il·lustradora.**

- Nom i cognoms _____
- Nom artístic _____
- Lloc de naixement _____
- Llibres il·lustrats _____

_____

_____

Dades biogràfiques interessants

- La seua família té relació amb l'art? A què es dedica sa mare? I son pare?

_____

_____

- Què feia sempre de xicoteta?

_____

- Què és el que descobreix que pot fer amb la il·lustració?

_____

Valoració de les il·lustracions del conte

- Observa els dibuixos que acompanyen la narració «Un troià al cap» i digues quin dibuix t'agrada més i per què.

_____

_____

_____

- Quina valoració et mereixen els dibuixos en general? T'han agradat o no? Per què?

_____

_____

_____

_____

_____

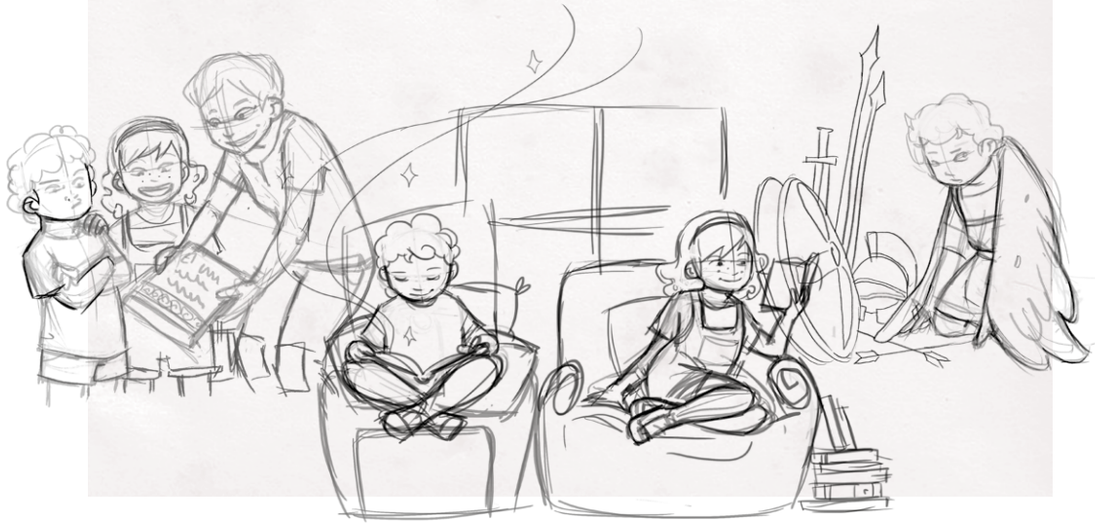

Activitats sobre la falla infantil, l'artista faller i els textos explicatius

1. Observa els dibuixos següents extrets de l'esbós de la falla infantil i identifica a quin personatge representen en el conte "Un troià al cap".

2. Si has llegit el text de Xavier Cortés Ribera que descriu l'argument de la falla, hauràs comprovat que el tema de la falla infantil de la plaça Malva de 2020 s'inspira en un fet llegendari. Consulta un diccionari o busca informació a internet i explica amb les teues paraules què és una llegenda.

3. Totes les falles, a més d'un tema, tenen també una moralitat o ensenyança que tracten de transmetre als observadors. Aquesta moralitat és la base de totes les escenes i crítiques de la falla. En el cas de la falla infantil d'enguany, l'autor de l'argument resumeix l'ensenyança de la falla en les paraules següents:

«Hem d'anar amb molta cura amb els regals que ens facen els nostres enemics, perquè poden estar enverinats».

- Explica amb les teues paraules què vol dir això.

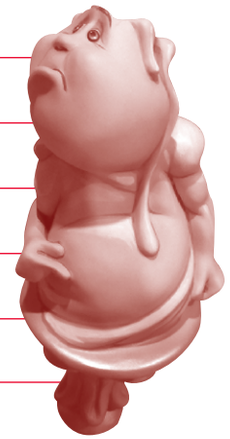

4. L'artista faller és la persona que trasllada la idea de la falla al llenguatge plàstic del monument i de l'escultura amb ninots. Sense l'artista faller no hi ha falla. Pot ser una sola persona, home o dona, o un equip. Es tracta, per tant, d'una figura importantíssima i que convé també conéixer. Per això, et proposem que busca el text que, en aquest llibre, parla de l'artista faller i ompli la fitxa següent:

Nom i cognom dels autors de la falla _____

Dades biogràfiques

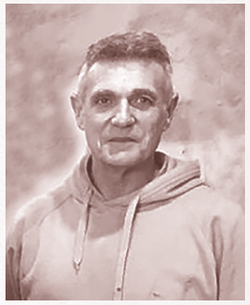

- On van nàixer _____
- Quins estudis realitzà _____

_____

- Treballà durant uns anys al taller de _____

_____

- En quin any van fer la seua primera falla? _____
- En quin any va ingressar al Gremi d'Artistes Fallers de València? _____
- Quin any aconsegueix guanyar un primer de falla? _____
- Amb quina falla va aconseguir aquest primer premi? _____

Obra artística

- Escriu el nom d'algunes de les falles fetes per l'artista:

_____

_____

_____

_____

- Escriu el títol i el tema de la falla infantil de la plaça Malva d'Alzira de l'any 2020:

_____

_____

_____

_____

- Si tu hagueres de fer la falla infantil de la plaça de Malva d'Alzira, quin tema tractaries? Quins personatges i quines escenes dissenyaries? És a dir, com t'agradaria que fora la teua falla ideal?

_____

_____

_____

_____

_____

5. Fes un dibuix o esbós de la teua falla ideal.

6. **Una falla és un monument artístic que conta una història. Per això, els textos explicatius que acompanyen els ninots són tant importants. Art i literatura es complementen per a donar significat al monument faller. Per aquest motiu, si vols aprendre'n més, et demanem que lliges el text de l'apartat «Versos de la falla». Porta per títol «Quan el mal ve de Gràcia...» i l'ha escrit Miguel Ángel Martínez Tortosa, un dels poetes fallers més destacats de l'actualitat.**

7. **Després de llegir el text, contesta a les preguntes següents.**

- El poema explicatiu està format per estrofes de quatre versos —és a dir, en quartets—. Conta'ls i digues quants n'hi ha en total?

- Quasi tot el poema descriu la part davantera de la falla, però hi ha un quartet que parla del que es pot veure a la part de darrere, la que no apareix a l'esbós de la falla. Quin quartet és? El número...

- Escriu els versos del quartet a què hem fet referència anteriorment.

- Què proposa l'autor dels versos explicatius de la falla per a saber més sobre el tema de la història o de la llegenda de Troia?

- Per què cal llegir molt, segons Miguel Ángel Martínez?

- Pren com a model els versos de Miguel Ángel Martínez i escriu, com si fores un poeta faller, els versos explicatius de la teua falla ideal que has dibuixat en l'activitat número sis. Escriu, almenys, un o dos quartets.

Concursos

de narrativa i poesia infantil i juvenil

XXII CONCURS DE NARRATIVA INFANTIL I JUVENIL

acta del lliurament dels premis del XXII Concurs de Narrativa Infantil i Juvenil de l'Associació Cultural Falla Plaça Malva

Reunit el jurat format per: Alfred Aranda Mata, Susana Boronat Martín, Empar Bria Pelufo, Yaiza Cáceres Castillo i Esther Català González, el dia 7 de novembre de 2019 a Alzira, decideix atorgar els premis següents per a cadascuna de les categories:

TERCERA CATEGORIA
Finalista: ***El museu dels extingits.*** Laia Hurtado Escrivà (CEIP Alborxí)
Finalista: ***La indiana jones de la família.*** Saül Sanchis Blasco (CEIP Alborxí)
Segon premi: ***El museu de la vida.*** Maria Ruiz Pardo (CEIP Lluís Vives)
Primer premi: ***El museu dels records.*** Pau Huerta Martínez (CEIP Alborxí)

SEGONA CATEGORIA
Finalista: ***Un museu amb molta vida.*** Ana Albelda Jover (La Purísima)
Finalista: ***Si del Muma vols eixir....*** Clàudia Borràs Peris (La Purísima)
Segon premi: ***El museu d'Enric.*** Núria Carrió Llorens (Centre Educatiu Xúquer)
Primer premi: ***El pou del MUMA.*** Hugo Coque Cortell (CEIP Alborxí)

PRIMERA CATEGORIA
Segon premi: ***El corredor cinc.*** Clàudia Gamero Hernández (Centre Educatiu Xúquer)
Primer premi: ***L'espoli espoliat.*** Nerea Aliques Zafrilla (Centre Educatiu Xúquer)

PREMI ESPECIAL A L'ESCOLA amb el nombre proporcional més elevat de treballs presentats és per als col·legis **CEIP Alborxí** i **Centre Educatiu Xúquer,** per la destacada participació dels dos col·legis.

El secretari
Alfred Aranda Mata

EL MUSEU dels records

Pau Huerta Martínez
CEIP Alborxí
TERCERA CATEGORIA
ALUMNAT DE 3R I 4T DE PRIMÀRIA

Pep és el meu iaio. Com totes les primaveres agafe el tren per anar a vore'l.

És la nostra cita trimestral. Estic content perquè li porte el meu últim quadre. Pep és el meu crític més estimat!

Quan arribe a València he d'agafar un altre tren per arribar al meu poble, Alzira.

Quan arribe m'espera a l'estació el meu oncle Donís i la meua tia Susi. Com sempre, en vore'm em peguen dos besos i una gran abraçada.

Però avui els note un poc tristos. La tia em conta que Pep, els últims mesos ha estat un poc malalt i confós. A més, no recorda on deixa les coses, qui és ca-

dascú i em diu que ha deixat de pintar.

El meu somriure s'apaga i sols desitge arribar a casa per a abraçar-lo.

Quan arribem, Pep està assentat mirant fixament el quadre que pintàrem els dos junts quan jo era menut. Pep no va notar que estava a l'habitació, però vaig córrer per abraçar-lo.

Passaren els dies i Pep no parlava ni es movia d'aquell sofà.

La meua cosina, que era neuròloga, en va explicar quina era aquella malaltia i com havíem de tractar-lo.

Quan..., de sobte, se me va ocórrer posar-li un llenç en blanc davant d'ell i donar-li un pinzell.

Pep començà a pintar un edifici on sempre anàvem quan jo era xicotet.

Aquest edifici era... el nostre edifici preferit, on passàvem totes les vesprades després del col·le; el museu del poble.

Recordava perfectament com era!

A l'endemà era el seu aniversari, 87 anys!

Per tal de celebrar-ho anàrem de visita al museu. Quan Pep entrà al museu, un somriure va aparèixer al seu semblant quan va vore el quadre principal de la sala; un iaio i un xiquet pintant junts al corral de sa casa.

Des d'aleshores, vaig comprendre que el meu iaio tornava a ser feliç al museu.

Primer premi XXII Concurs de Narrativa Infantil i Juvenil

EL POU del MUMA

Hugo Coque Cortell
CEIP Alborxí
SEGONA CATEGORIA
ALUMNAT DE 5é i 6é DE PRIMÀRIA

Una vegada, el col·legi Alborxí va anar d'excursió al museu Muma. Quan van eixir al pati, on hi havia un pou, un xiquet anomenat Hugo va escoltar una veu que procedia de l'interior del pou:

—Auxili! Ajudeu-me a eixir d'ací!

El xiquet molt estranyat es va abocar, però com no va veure res, no va fer cas i va continuar escoltant al guia.

Quan Hugo va eixir del museu, els va contar als seus amics el succeït. Al principi no el van creure, però Hugo es va posar tan pesat dient-los que era veritat i que ell no estava boig, que, al final, li van fer cas i van creure el que deia.

Al dia següent, van planejar el que farien: Primer, anirien al museu Muma, guaitarien al pou i preguntarien que si allí baix hi havia algú i, si contestaven, baixarien a traure al propietari d'eixa veu.

La vesprada del dissabte, van anar al museu, i es van abocar al pou i van dir:

—Hi ha algú ací dins?

No van contestar.

—Ho veus! No hi ha ningú. Anem-nos a ca...

Una veu va interrompre Jorge.

—Auxili! Ajudeu-me! —va dir la veu.

—Ho heu sentit? Eixa era la veu que vaig escoltar en l'excursió.

Arnau, un poc espantat, va tornar a preguntar:

—Hi ha algú ací dins?

Ningú va contestar.

—És hora de tancar! —van escoltar dir al conserge en la sala del costat.

Els xiquets es van amagar fins que tota la gent se n'anà del museu.

Va resultar que eixe pou era una cova en la qual van trobar un xiquet vestit com en les èpoques antigues.

El xiquet els va explicar que això era un portal del temps, i ell havia acabat allí per error.

El xiquet volia eixir, però amb eixa roba el descobririen de seguida.

Primer premi XXII Concurs de Narrativa Infantil i Juvenil

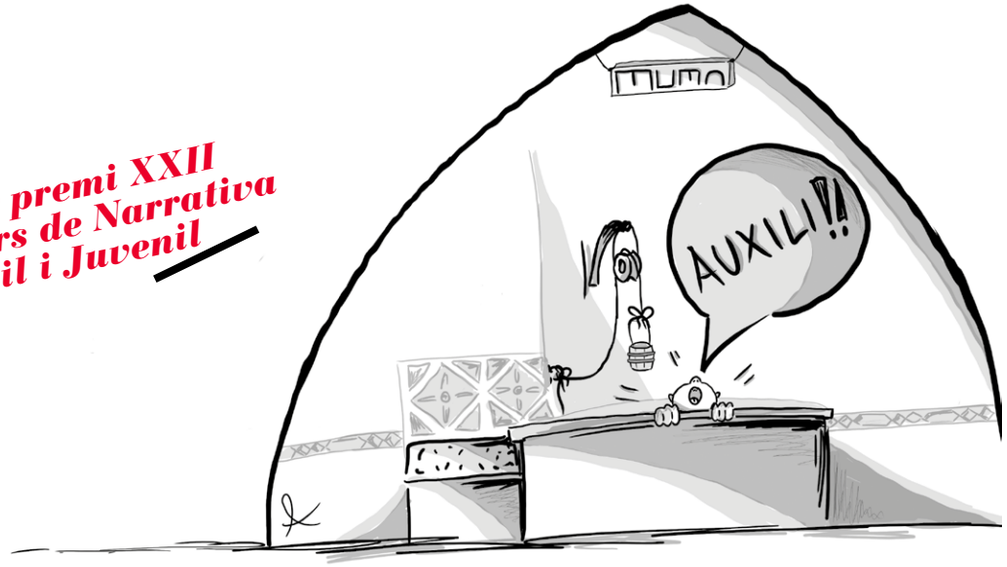

L'ESPOLÍ espoliat

Nerea Aliques Zafrilla
Col·legi Xúquer Centre Educatiu
PRIMERA CATEGORIA
ALUMNAT DE 1r i 2n d'ESO

—Demà et portarem menjar i roba nova —va dir Hugo.

Al dia següent, els xiquets van fer el que van dir. Portaren menjar i roba nova.

El xiquet del pou els va dir que si ells li ensenyaven l'Alzira del present, ell els ensenyaria l'Alzira del passat. Els amics van acceptar i li van ensenyar l'Alzira del present. El xiquet del pou va al·lucinar amb l'avinguda Sants Patrons i totes les tendes que hi havia. Li van ensenyar també els restaurants, els quioscs, també li van ensenyar el que abans era una casa d'empenyorament i ara és l'actual museu municipal d'Alzira, el Muma. Quan els xiquets van acabar d'ensenyar-li l'Alzira del present van tornar al museu Muma.

Van entrar al pou i van viatjar al 19 d'octubre de 1982 a les 21.00 hores. El xiquet del pou els va dur a eixa època per una sola raó: LA PANTANÀ.

Els xiquets creien que no anava a passar res, però en unes hores tot estaria ple d'aigua, perquè rebentaria la pressa de Tous. El xiquet del pou els va ensenyar que els casalicis estaven en el centre de l'Avinguda Sants Patrons, que a la Plaça Major es podia entrar en cotxe... Unes hores després va començar a ploure molt. En poc temps tot estava ple d'aigua, tota la gent anava entrant en edificis i pujant als llocs més alts que podien per a refugiar-se de l'aigua. Com que estaven molt lluny del museu Muma no van poder tornar a l'època que els corresponia als amics i van haver d'esperar que vingueren vaixells de rescat amb menjar per a la gent.

Passats uns dies, els xiquets van experimentar el que va passar el 20 d'octubre de 1982.

El xiquet del pou va ser molt amic d'ells i van viatjar pel pou en moltes ocasions. Van anar a l'any 1950, quan encara passava el riu Xúquer per l'avinguda Sants Patrons, que va ser desviat per fora del poble en l'any 1967, a l'època de quan l'Alborxí era tan sols un lloc ple de camps, a 1921 quan estaven construint el Gran Teatre, a 1410 quan Sant Vicent Ferrer va visitar el monestir de la Murta...

Per desgràcia, ara el pou està tapat i ja no es pot viatjar més a través d'ell.

Plovia a bots i barrals i els tres amics corrien perquè volien ser els primers a arribar al Museu Faller i veure l'exposició d'indumentària de les falleres majors i les seues corts d'honor.

—Vinga, Alba! Afanya't. Tinc moltes ganes d'assabentar-me de quins seran els colors dels espolins de les falleres majors d'enguany –va dir Lluch que era una enamorada de les nostres festes josefines.

—Hi ha més dies que llonganisses i tu has d'embolicar-me a eixir en un dia que plou a borbollons! Jo el que vull és estar en caseta menjant-me un blanc i negre!

—Quina agonies que eres, Alba! Eres com tindre una mosca dins de l'ull.

—Xiques, ja n'hi ha prou! Sempre amb la mateixa cançoneta. Si ja saps Lluch, que Alba tots els dies renega, però "on va la corda, va el poal" –va dir Adrià fart d'escoltar-les.

Els tres xics van arribar quan estaven obrint la porta del museu. Només entrar es van quedar meravellats mirant l'exposició del "Ninots" més significatius de la ciutat i de les explicacions que els donava la guia sobre l'origen de les falles.

—Ah! Redell! Només amb escoltar la història de la nostra festa, ja puc sentir l'olor de pólvora i veig els carrers plens de "Ninots". Si és que vivim en la millor terreta del món!

A continuació, els joves van seguir a la guia a la sala on exposaven els vestits de fallera, però, quan la guia intentà obrir la porta...

—Perdoneu-me, pensava que portava les claus. Vaig a buscar-les i torne en un minut.

—Serà necessari esperar? Podem tornar un altre dia. Si ens afanyem, encara arribem a veure la pel·lícula que volíem al cinema.

—Tu ni tens vergonya, ni la coneixes —va dir molt enfadada Lluch—. És que et corre orxata per les venes?

—Agarra't que ve *corba*! —va dir, en un murmuri, Adrià.

—Xica, només era una idea —va contestar Alba—. No t'emprenyes, Lluch. No puc veure't amb cara de pomes agres.

De sobte, els tres van veure com una xiqueta d'uns sis anys baixava l'escala. Aquesta s'aturà un moment i els va mirar de fit a fit.

—No trobe les claus! —va dir la guia i, en veure la xiqueta, li preguntà—. Què vols, Noa?

—Hola, mare! T'estava buscant, perquè t'has deixat aquestes claus en la taula de l'entrada.

—Oh! Gràcies a Déu! Pensava que les havia perdut.

La dona va obrir la porta i es va aturar de cop i volta.

—No m'ho puc creure! Ha desaparegut l'espolí de la fallera major infantil! —i, seguidament, se'n va anar corrent, deixant els tres joves bocabadats.

—Ara, sí que està el pati interessant. Podríem fer de detectius? —va dir Alba.

—Detectius? A tu se te'n va l'olla! Si quasi em muic jo de l'ensurt!

—Crec que ara Alba té raó. Podríem observar la sala i prendre les nostres pròpies conclusions —la va reprimir Adrià.

Pensat i fet! Els tres van observar tot al seu voltant i començaren a raonar...

—Hi ha una alarma que no ha fet soroll i la porta d'accés no està forçada. El lladre coneixia el lloc i...

—Penseu el mateix que jo? —va preguntar Alba.

—Crec que sí. Marxem que el corredor és ple de tafaners —va dir Lluch.

Es van dirigir a l'eixida on van trobar la guia. Li van explicar quines eren les seues sospites i la dona es va quedar sorpresa. Tots plegats anaren a buscar Noa, la filla de la guia. La xiqueta molt avergonyida va confessar que ella tenia l'espolí i que l'havia agafat perquè li feia molta il·lusió vestir-se de fallera i que, en veure-ho, no va poder controlar l'impuls de fer tot el possible per vestir-se amb ell i així poder ser, per un dia, la regina infantil de la ciutat.

La seua mare, en veure el gran sentiment faller que té la seua filla, amb veu serena li va dir:

—Noa, no plores. Ja saps que no m'agrada el que has fet, però veig el teu penediment. Jo també soc culpable per no adonar-me del sentiment d'amor a la nostra festa que aflora en tu. Ara veig brillar la il·lusió en els teus ulls per ser fallera. Crec que t'has guanyat el vestir-te de valenciana i que el teu somni faller siga una realitat. Això, sí! Amb el teu vestit, sense agafar res de ningú!

La xiqueta estava molt emocionada per rebre la gran sorpresa i els tres amics es van acomiadar d'elles satisfets de resoldre el gran misteri de la desaparició de l'espolí.

—I ara què fem? –va preguntar Adrià com si res.

—Que tal anar a prendre una *orxateta* amb fartons? —va proposar Lluch mirant a Alba.

—Xe, que bo!

La història de la desaparició de l'espolí va córrer com la pólvora i va ser *treding topic* en poques hores.

Primer premi XXII Concurs de Narrativa Infantil i Juvenil

XI PREMI MALVA ALZIRA DE POESIA INFANTIL

Acta del lliurament del XI Premi Malva Alzira de Poesia Infantil

Reunit a la ciutat d'Alzira, el jurat encarregat de seleccionar les obres guanyadores del XI Premi Malva Alzira de Poesia Infantil, 2019, format per les persones següents:

- Sra. Alba Fluixà Pelufo, poeta.
- Sr. Vicent Climent Blasco, professor de valencià.
- Sra. M. Teresa Vives Pascual, informadora juvenil de l'Ajuntament d'Alzira.

L'acte es va desenvolupar a les 19.00 hores del dia 4 de febrer, i va concloure amb el següent veredicte:

3A CATEGORIA. PER A L'ALUMNAT DE 3R I 4T DE PRIMÀRIA

Finalista, al poema ***L'escola que més mola,*** d'Estela Sancho Alonso, del CEIP Lluís Vives.
Finalista, al poema ***El dau de la pau,*** de Thais Lopez Resa, del CEIP Gloria Fuertes.
2n Premi, al poema ***Els llibres del futur*** de Marc Montagud Ribes, del CEIP Alborxí.
1r Premi, al poema ***El meu món del futur,*** de Josep Dasí Martín, del CEIP Alborxí.

2A CATEGORIA. PER A L'ALUMNAT DE 5É I 6É DE PRIMÀRIA

Finalista, al poema ***En el segle XXIII*** de Roy Fajardo, del CEIP Gloria Fuertes.
Finalista, al poema ***Este matí m'he despertat,*** de María Ortega Giner, del CEIP Alborxí.
2n Premi, al poema ***Un món ideal,*** de David Hernandis Ibáñez, del CEIP Gloria Fuertes.
1r Premi, al poema ***La meua Alzira,*** de Marc Navarro Martínez, del CEIP Alborxí.

1A CATEGORIA. PER A L'ALUMNAT DE 1R, 2N, 3R I 4T D'ESO

Finalista, al poema ***El regal,*** de Nerea Aliques Zafrilla, del Col·legi Xúquer Centre Educatiu.
Finalista, al poema ***Un futur per a la dona,*** d'Andrea Carrió Llorens, del Col·legi Xúquer Centre Educatiu.
2n Premi, al poema ***Jo vull un futur on...,*** d'Elena Gonzálvez Carrascosa, del Col·legi Xúquer Centre Educatiu.
1r Premi, al poema ***Et vull veure,*** de Martina Sanjuan Sanjuan, de l'IES Murta .

El Premi especial a l'escola amb el nombre proporcional més elevat de treballs presentats és per als col·legis ***CEIP Alborxí*** i ***Xúquer Centre Educatiu***, per la destacada participació dels dos centres.
El jurat va destacar l'alt nivell i qualitat de les obres presentades així com l'alta participació de l'alumnat de Primària, a més de reconéixer, un any més, la implicació del professorat en este premi.
De la qual cosa emeten acta les sotasignats, a Alzira, 4 de febrer de 2019.

Alba Fluixà Pelufo *Vicent Climent Blasco* *Teresa Vives Pascual*

EL MEU MÓN del futur

Josep Dasí Martín
CEIP Alborxí
TERCERA CATEGORIA
ALUMNAT DE 3r i 4t DE PRIMÀRIA
PRIMER PREMI

El meu món del futur
no tindrà cap mur.
Tothom serà respectuós
i amb els altres bondadós.
On passejar per la natura
siga tota una aventura.

El meu món del futur,
ha de ser sempre segur.
Vull ser un xiquet solidari
i oferir-me voluntari
per ajudar la gent
que passa un mal moment.

El meu món serà sostenible,
res ens serà impossible.
Entre homes i dones
hi haurà igualtat
i això ens donarà llibertat.

El meu món serà fiable
i per tots admirable.

Premi Malva Alzira de Poesia Infantil i Juvenil

Els llibres DEL FUTUR

Marc Montagud Ribes
CEIP Alborxí
TERCERA CATEGORIA
ALUMNAT DE 3r i 4t DE PRIMÀRIA
SEGON PREMI

Premi Malva Alzira de Poesia Infantil i Juvenil

L'altre dia vaig somiar
el que en el futur ha de passar.
Somiava que un llibre llegia
i que, quan un dubte tenia,
el personatge del llibre eixia
i tot m'ho explicava
i alguna cosa se la inventava.
Quan ja m'ho havia explicat
i el dubte solucionat,
el personatge desapareixia.
Tot el món un llibre tenia:
homes i dones, iaios i iaies,
bons i roïns, estrangers,
grans i menuts,
fins i tot, els peluts.
Dels llibres dels roïns
eixien personatges monstruosos
asquerosos i gelatinosos.
Quan bé es portaven
els bons personatges tornaven.
Gràcies als llibres tots eren iguals:
ni pobres ni rics
i les dones a l'eixir
cap violència van a patir.

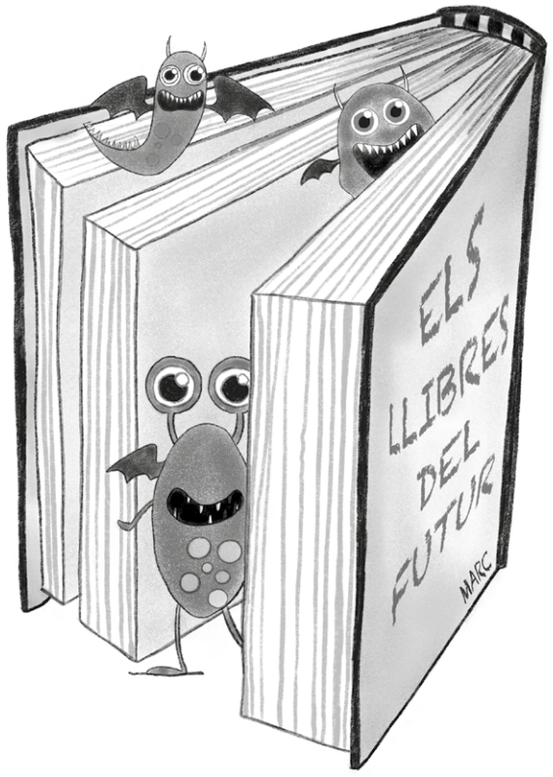

LLIBRET del monument infantil 2020

La meua ALZIRA

Marc Navarro Martínez
CEIP Alborxí
SEGONA CATEGORIA
ALUMNAT DE 5é i 6é DE PRIMÀRIA
PRIMER PREMI

Premi Malva Alzira de Poesia Infantil i Juvenil

L'Alzira que m'agradaria per al futur,
seria una ciutat on no hi haguera atur.

On tots els ciutadans, alzirenys i emigrants,
estigueren molt ben integrats.

A l'Alzira del futur que l'aire fora més pur
i la gent no fumara ni cigars ni purs.

Canviaria els cotxes per vianants
i les carreteres per carrils bicis molt grans.

Pel riu Xúquer un passeig fluvial,
per anar amb la bici amunt i avall.

M'agradaria, amb molt d'afany,
un camp de futbol obert tot l'any.

Els nostres paratges protegits,
la Murta i la Casella,
faran d'Alzira la vila més bella.

Que el menjador de l'escola,
trobara productes de qualitat:
fruita i verdura de proximitat.

Que Alzira recupere
la seua tradició i memòria
i Jaume I i Ibn Hafadja
siguen part de la nostra història.

Un món ideal

David Hernandis Ibáñez
CEIP Gloria Fuertes
SEGONA CATEGORIA
ALUMNAT DE 5é i 6é DE PRIMÀRIA
SEGON PREMI

Què vols ser de major?
Jo vull ser un gran pintor,
pintar un món de color
on no hi haja rancor.

Jo vull pintar camps amb flors,
que òmpliguen el món d'olors.
Mars amb peixos de colors
i fruites amb bons sabors.

No vull contaminació.
No vull rius amb mal olor,
ni vehicles a motor
que provoquen gran terror.

Vull un món amb molt d'amor
on no hi visca cap agressor.
Un món sense amargor
on tot siga acollidor.

Jo vull ser un gran pintor,
pintar un món de color
on no hi haja rancor.
Pintar un món ple d'amor.

Premi Malva Alzira de Poesia Infantil i Juvenil

El vull veure

Martina Sanjuan Sanjuan
IES La Murta
PRIMERA CATEGORIA
ALUMNAT DE 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO
PRIMER PREMI

Premi Malva Alzira de Poesia Infantil i Juvenil

Et vull veure.
Et vull veure com abans feia.
Sense res a témer,
sense que el foc
haguera sigut el culpable
de la teua cendra.

Vull acariciar-te,
tornar a llegir sota la teua ombra,
asseguda en terra
i arrecerar-me al teu tronc
com solia fer,
tocant esquena amb esquena.

Et vull veure.
Vull tornar a eixe lloc on
s'escoltaven els pardals
i el soroll del vent acariciant l'herba.
I no les màquines excavadores
construint un món nou, una altra era.

Vull tornar a respirar l'aire pur
sentir l'aroma de les flors, de les fulles.
Ara sols hi ha fum
anunciant mort, carregant-se el planeta.
Vull un futur, no el final de la natura,
de ma vida, de la teua.

I si tinguera valor, si poguera,
trencaria en trossos este poema,
perquè soc culpable
d'escriure en aquesta fulla
creada de la teua mort,
cada rima, cada lletra.

Et vull veure.
Et vull veure com abans feia.
Vull lluitar perquè tot torne,
perquè no desaparega.
Per a poder reconstruir el moment
en què tu vas ser meu, i jo era teua.

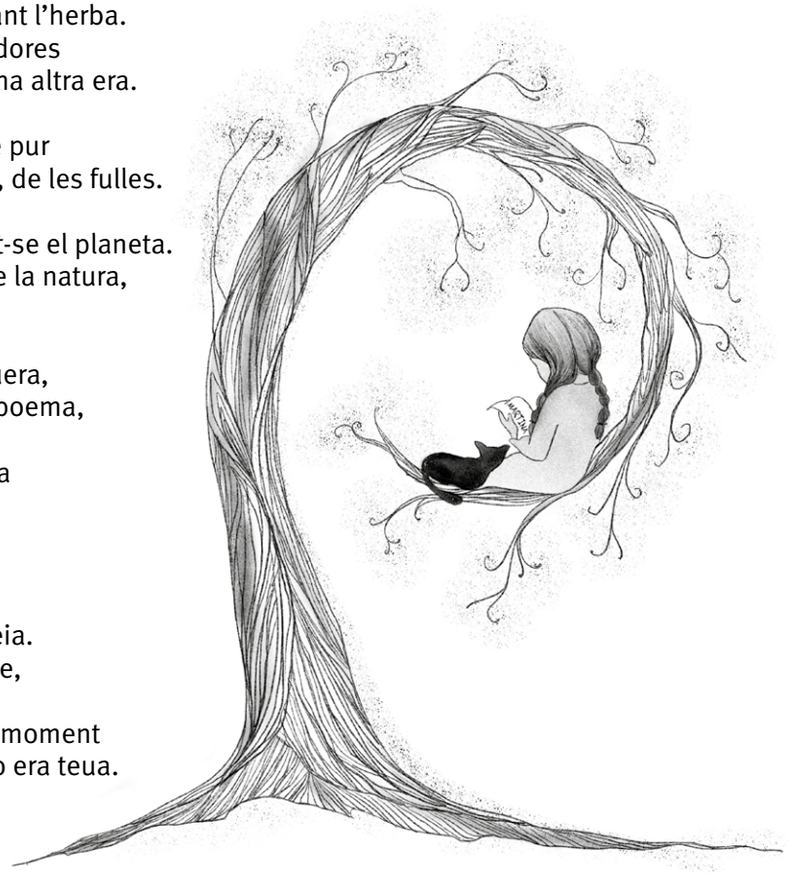

JO VULL un futur on...

Elena Gonzálvez Carrascosa
Xúquer Centre Educatiu
PRIMERA CATEGORIA
ALUMNAT DE 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO
SEGON PREMI

Jo vull un futur
on en el contenidor
hi habite el fem i els prejudicis.

Jo vull un futur
on l'aigua
s'òmpliga de somriures i no de plàstics.

Jo vull un futur
on la igualtat
siga respectada i no ignorada.

Jo vull un futur
on la naturalesa
regne sobre les seues decisions i conviccions.

Jo vull un futur
ple de somnis i sols em faltes tu.

Premi Malva Alzira de Poesia Infantil i Juvenil

EDITA
Associació Cultural Falla Plaça Malva
http//www.fallamalva.com/
Amb la col·laboració de la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura

COORDINACIÓ
José Manuel Rubio

CONTE
Un troià al cap de Josep Antoni Fluixà

TEXTOS DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA
Josep Antoni Fluixà i Alba Fluixà

ARGUMENT DE LA FALLA
El cavall de Troia, llegenda o realitat de Xavier Cortés Rivera

VERSOS DE LA FALLA
Quan el mal ve de grècia... de Miguel Ángel Martínez

ARTISTA FALLER
Joan Martí i Martínez

DIBUIXOS
Teresa Giner "Artepipa"

DIBUIXOS CONCURSOS
Àngela Mondéjar i Marta Cuñat

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA
Vicent Climent

FOTOGRAFIES
Enrique Furió i José Manuel Rubio

MAQUETACIÓ I IMPRESSIÓ
Paper Plegat, s. l.

DIPÒSIT LEGAL
V-200-2012

ASSOCIACIÓ CULTURAL FALLA PLAÇA MALVA

FUNDACIÓ bromera per al foment de la lectura

Ajuntament d'Alzira
Regidoria de Cultura
Regidoria d'Educació

Amb l'ajuda de GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport
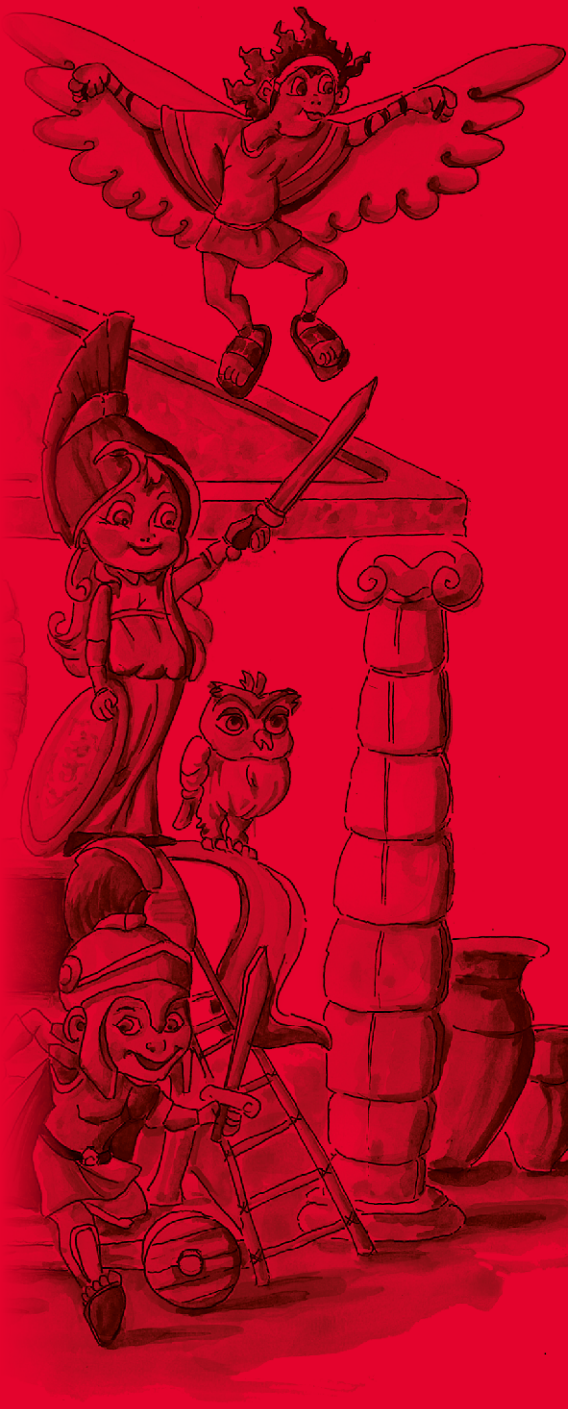
SEMPRE TEUA
La teua llengua